

Uroš Zupan

En dan v njenem življenju

*Če me bo neka ženska ljubila,
se bo moj verz dotaknil desetega kroga
koncentričnih nebes;
če bo neka ženska zavrnila mojo ljubezen,
bom iz svoje otožnosti naredil glasbo,
neko drugo reko, ki bo odmevala v času.*

Jorge Luis Borges

Vračanje domov

prašne ceste, glas, ki se dvigne iz grla in se
raztopi v puščavi, vonj zlošččenega parketa
v nekem septembrskem jutru, dialogi svetlobe
in senc, ki smo jih pozabili zapisati, možnost

biti na nekem drugem kraju, čeprav je neizpodbitno,
da so noge vtisnjene na ta asfalt in se čas
kot živo srebro odbija po žilah. v vsem tem
iščemo zavetišče, ko se vračamo domov.

nebo nad glavami je zgrbančeno in spodaj, nekje
na desni se sliši umirjeno drhtenje reke, v
katero nikoli ne stopiš dvakrat. nekje, za nekoga
je tako, vedno tako. doma nas pričakujejo

stvari, ki so odrinjene v tišino, in včasih se
nam zazdi, da je neka pozabljena ptica prhnila
iz jutranje megle, se napotila proti mejam
pričakovanja, kajti življenje se sestavlja

zdaj, ko ni obraza, ki bi opazoval svoj odsev v
steklu, in ni roke, ki bi že stotič ta večer zdrsnila
po licih, da bi preverila starost nekoga, ki nas
vztrajno pričakuje. mirno odmevajo koraki, se

plazijo po vlažnih stenah noči, mirno teče tista
temna reka, ki se bo zjutraj spremenila v srebro,
in mirno se razdalja, ki jo še lahko izmeri spomin,
daljša in daljša, se počasi kot ti koraki vije v
naročje negotovi prihodnosti.

En dan v njenem življenju

drevesa in hribi, ki so stali potopljeni v temo,
oddaljene točke na obzorju, se zdaj približujejo.
velike ladje režejo valove prozornega zraka.
ladjevje svetlobe prodira v soteske in kanjone.

noč je izgubila svoje poveljstvo. projekcija
sveta, ki se je dogajala zunaj, se počasi seli
v njeno speče telo, ki je brez teže potovalo
skupaj s planetom. vse jo počasi dosega,

spopad z vsakdanjostjo v svojih porodnih krčih
in z njim pomoč – spomin, ki ne nosi bolečine in
strahu. nepričakovane stvari srečuje, ko se
dotika predmetov. neizmerljive daljine prečka,

ko hodi po ulici. poznam natančen zven njenih
korakov in zvok, ki ga ustvarijo lasje, ko
ji padejo na hrbet, poznam natančno zaporedje gibov
in njen nasmeh, ko se pogovarja s prodajalci v

trgovini na vogalu. včasih se mi zdi, da ji lahko
berem misli, vidim njeno upanje, ki je mehko in
nedosegljivo kot mesečina. rad bi ga blagoslovil.
rad bi ji prinesel kakšno olajšanje. poldne je

in aleje v mestu, kjer stanuje, goriyo od vročine.
oddaljen dež moči irske travnike. temna gladina
jezer v Massachusettsu se upogiba pod sunki vetra.
tudi ona ga kliče v misli, da bi ji prinesel hlad

in svežino. še nekaj ur mora preteči in zopet bo
izbrisalo dan. nič se ni zgodilo. nič se ne bo
zgodilo. potrpežljiva je in čaka. tišina sobe je
njen veliki zaveznik. morda zdaj tako kot jaz nema

stoji nad trenutkom, ki so ga do popolnosti
ujeli tuji verzi. diha zrak, ki ji ga nosijo
besede. živi v sosednji ulici in včasih misli
name, si me nedoločno predstavlja. dekle iz

soseščine vseh mest je, soseščine, ki ni samo
geografska. mislim nanjo in jo kličem. čakava
drug drugega, da bi se pogovarjala v jeziku,
ki ima neskončno število besed za nežnost, da

bi bila gospodarja sveta in bi nama v tem življenju
uspelo deliti še kaj več, kot le trdno in nepopustljivo
nostalgijo po prihodnosti.

Priznanje

ljubim te – koliko ljudi je že izreklo
te besede pred mano?
koliko ljudem so se s težavo
ali pa z lahkoto odvalile od jezika?

najbolj preproste stvari so v isti sapi tudi najtežje.

in kaj so mislili s temi besedami?
 kaj je njihova človeška narava mislila,
 da bo s tem pridobila, dobila v zameno?
 in kje se nahajam jaz v tem neskončnem
 prostoru človeških želja?

ljubim te – kako trdo odzvanjajo te besede
 v mojem materinem jeziku.
 kot da se njihova vsebina in oblika
 ne bi ujemali,
 kot da bi se vsebina na vsak način hotela
 ločiti od oblike,
 ker pozna misel Omarja Hajama, ki pravi:
 da sta velika ljubezen in velika bolečina
 sestri, da ni ene brez druge.

in nesmiselno je, da zdaj obračam temne
 strani, ki počivajo v mojem spominu,
 nesmiselno je, ker me dolga reka
 tvojega telesa naplavlja na obale
 pravkar nastalega sveta,
 kjer sem trdno prepričan,
 da poznam odgovore na vsa metafizična
 vprašanja.

zunaj se dež v neskončnih pljuskih
 zliva na oktobrsko zemljo,
 njegov enakomerni zvok prihaja
 do mene skupaj s tvojimi koraki.

in še enkrat izrekam besede
 - ljubim te -

da bi dokazal, da obstaja mesto v poeziji,
 ki ga brez sramu lahko zavzame sreča
 in s tem dejanjem in dejanjem tvoje ljubezni
 dvigne moj verz "do desetega kroga koncentričnih nebes".